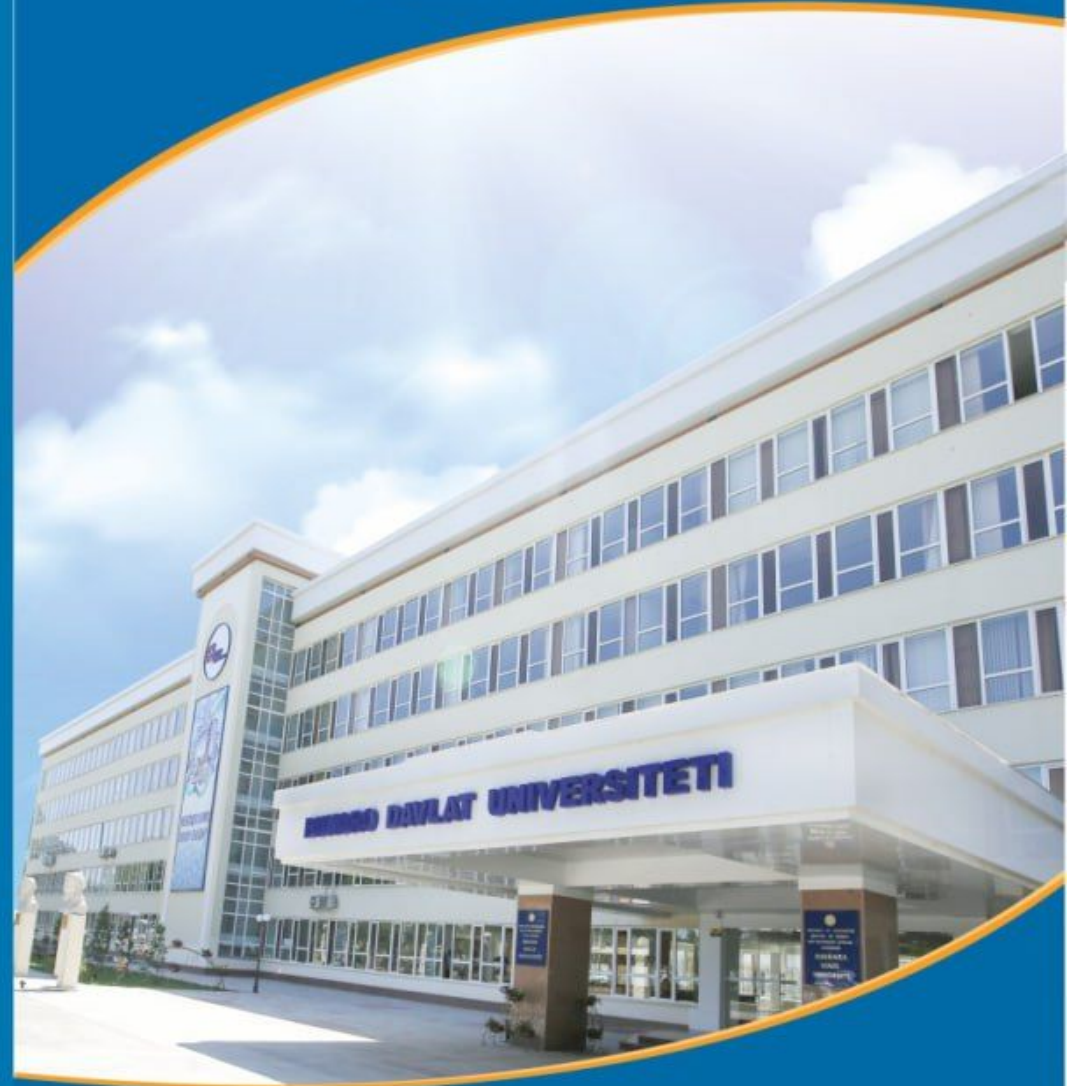

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI ILMIY AXBOROTI

Научный вестник Бухарского государственного университета
Scientific reports of Bukhara State University

MUNDARIJA *** СОДЕРЖАНИЕ *** CONTENTS

ADABIYOTSHUNOSLIK *** LITERARY CRITICISM *** ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

Муродов Ғ.Н.	Гуманизм ва бадий тафаккур уйғунлиги	3
Ҳамдамов У.А.	Фитрат шеърлятида жадидчилик голярининг акс этиши	9
Babayev M.T.	Jaloliddin Rumiyning "Masnaviyi ma'naviy" manzumasidagi masallarda hayvonlarning antropomorfizmi	13
Bozorova R.Sh.	O'zbek va nemis folklorida suv talqini	18
Chorieva M.J.	The rational perception of the "Pride" in Jane Austen's "Sense and sensibility"	24
Дармонев И.К.	Шомон мўжизалари ҳақидаги афсоналар	30
G'aniyeva N.G'.	Amerikada "rezistans" adabiyoti: Maya Anjelou she'rlari misolida	34
Qurbonova N.R., Ikromova N.I.	Ted Hyuz ijodi adabiy tanqidchilar nigohida	41
Iskandarova Sh.U.	Badiiy adabiyotning epistemiologik qiymati	45
Khudoyorova N.B.	The main characteristics of the english enlightenment literature	50
Mizrabova J.I.	Uilyam Shekspir ijodi va uyg'onish davrining xalq madaniyati	58
Narziyeva S.D.	Samandar Vohidov uhroviy mazmundagi she'rlarining meditatif va elegiyaviy xususiyatlari	63
Qosimova N.F.	Tarjimaga kognitiv yondashishda ongli va avtomatik jarayonlar hamda intuitsiyaning mohiyati	68
Salixova N.N., Luqmonova N.B.	Tarjima tarixi va tarjimonlik faoliyati	73
Temirova F.O.	Bolalar latifalarining o'ziga xos jihatlari va mezonlari	77
Tursunova S.U.	Psychologism of a female character in Zulfiya Kurolbay's story "Woman"	82
Ахматов А.А.	Положение эпического искусства и искусства наказаний в Кашкадарьинском оазисе	86
Каримова Д.Х.	Немис ва ўзбек адабиётида адабий эртақ такомилнинг асосий омиллари ва манбалари (Ака-ука Гримм эртақларининг ўзбекча таржималари мисолида)	90
Farmanova D.A.	Ethnopoetics in english and uzbek novels	94

O'rmonova N.M.	Qur'oni Karimning o'zbek tiliga tarjimalari tarixidan	98
Jafarova I.A.	English sentimentalism: its formation and evolution period	105
Farmonova M.N.	Iqbol Mirzo she'riyati va folklor asarlarida motiv	109
Fayzulloyev O.M.	Tracing the genesis and evolution of the game «Red Rover»	115
Qosimova N.F., Nosirova L.R.	Tarjimada gramatik transformatsiyalarning ahamiyati	120
Shamamedova Z.X.	The noir legacy and its influence on contemporary literature	124
G'aniyeva O.X., Ashurova N.A.	Jeyms Joysning "Eveline" hikoyasida bilvosita xarakterlash va simvolizmlarning ahamiyati	129
Sabirova Z.Z.	Zamonviy she'riyat xususida	133
Axmedova H.H.	Muhammad Yusufning maktub-she'rlari	136
Ганбарова Н.Г.	Роль переводных текстов в аспекте межкультурной коммуникации	141
MATNSHUNOSLIK VA MANBASHUNOSLIK *** TEXTOLOGY AND LITERARY SOURCE STUDY *** ТЕКСТОЛОГИЯ И ЛИТЕРАТУРНОЕ ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЕ		
Hayitov Sh.A., Davronova M.S.	Alisher Navoiy «Arba'in»i hamd va «Sababi ta'lifi manzuma» qismlarining qiyosiy-matniy tahlili	148
JURNALISTIKA *** JOURNALISM *** ЖУРНАЛИСТИКА		
Рахматуллаева И.Н.	Интерпретация национальных и общих ценностей на телевидении Узбекистана в эпоху глобализации	154
“NAVOIY GULSHANI”		
Amonova Z.Q.	“Xamsa”da “So’z gavhari vasfi”	162

TARJIMA TARIXI VA TARJIMONLIK FAOLIYATI

*Salixova Nodira Nurullayevna,
Buxoro davlat universiteti
Ingliz adabiyoti va tarjimashunosligi kafedrasida katta o'qituvchisi
Luqmonova Nargis Burxon qizi,
Buxoro davlat universiteti talabasi*

Annotatsiya. Ushbu maqolada tarjima nima ekanligi, tarjimonlik faoliyati, tarjimaning tarixi va uning inson hayotidagi o'rni haqida fikr yuritiladi. Tarjima tarixi va tarjimonlik faoliyati, til bilimlari va kommunikatsiya sohasidan aloqador sifatda o'rganiladigan eng muhim mavzulardan biridir. Bu mavzu, tarjima amaliyotining tarixini, tarixiy rivojlanishini va tarjimonlik faoliyatini o'z ichiga oladi.

Tarjima tarixi, tarjima faoliyatining qanday shakllanib rivojlantirilganligi haqida tushuncha beradi. Bu tarixiy rivojlanish davomida tarjimoni tashkil etgan jamoalar, shuningdek tarjimonlikning asosiy texnologik algoritmlari va vositalari haqida ma'lumot beriladi.

Kalit so'zlar: tarjima, filmoch, yozma tarjima, tarjimon., badiiy tarjimachilik.

ИСТОРИЯ ПЕРЕВОДА И ПЕРЕВОДЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Аннотация. В данной статье рассматривается, что такое перевод, переводческая деятельность, история перевода и его роль в жизни человека. История перевода и переводческое дело — одна из важнейших тем, изучаемых в области лингвистики и коммуникации. Данная тема включает в себя историю переводческой практики, ее историческое развитие и переводческую деятельность.

История перевода дает представление о том, как формировалась и развивалась переводческая деятельность. В ходе этого исторического развития предоставляется информация о сообществах, сформировавших переводчика, а также об основных технологических алгоритмах и инструментах перевода.

Ключевые слова: письменный перевод, устный переводчик, письменный перевод, переводчик, художественный перевод.

HISTORY OF TRANSLATION AND TRANSLATION ACTIVITY

Abstract. This article discusses what translation is, translation activity, the history of translation and its role in human life. The history of translation and the work of translation is one of the most important topics studied in relation to the field of linguistics and communication. This topic includes the history of translation practice, its historical development, and translation activities.

The history of translation provides an understanding of how the translation activity was formed and developed. During this historical development, information is provided about the communities that formed the translator, as well as the main technological algorithms and tools of translation.

Keywords: translation, interpreter, written translation, translator, artistic translation.

Kirish. Biz O'zbekistonda «Adabiy do'stlik – abadiy do'stlik» degan chuqur ma'noli tamoyilga amal qilgan holda, jahon adabiyotining durdona asarlarini o'zbek tiliga tarjima qilish va nashr etish masalasiga g'oyat jiddiy e'tibor qaratmoqdamiz.

Yurtimizda dunyo adabiyotining bebaho mulki bo'lgan ming-minglab asarlar tarjima qilinib, kitobxonlar qalbidan joy olgani, badiiy tarjima va tarjimashunoslik bo'yicha o'ziga xos ijodiy maktab shakllanganini alohida ta'kidlash lozim.

Shu bilan bir qatorda, asrlar davomida komil inson tarbiyasi, adolatli jamiyat, shaxs erkinligi, Vatan ozodligi, bunyodkorlik, bag'rikenglik va baynalmilalchilik, odamiylik kabi o'lmas fazilatlarni tarannum etib kelayotgan mumtoz va zamonaviy adabiyotimizning eng sara namunalari xorijiy tillarga o'girish va chet ellarda targ'ib etish bo'yicha ham mamlakatimizda katta ishlar amalga oshirilmoqda.

Bu borada respublikamiz ta'lim muassasalarida o'zbek tili bilan birga qoraqalpoq, rus, tojik, qozoq, qirg'iz, turkman tillarida ta'lim berish yo'lga qo'yilgani, oliy o'quv yurtlarimizda ingliz, fransuz, nemis,

ispan, yapon, xitoy, koreys, arab filologiyasi maxsus fan sifatida o'qitilayotgani muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Ayni vaqtda bu sohada ham oldimizda ko'pgina dolzarb va muhim vazifalar turganini ham qayd etish zarur. Xususan, hozirga qadar jahon adabiyotidan ona tilimizga tarjima qilingan aksariyat asarlar vosita tillar orqali amalga oshirilgan va bu hol bugungi kunda ham davom etmoqda. Yosh tarjimonlarimiz asliyat tilini yaxshi bilsalar-da, ko'p hollarda ularda badiiy mahorat yetishmayapti. Xuddi shunday holatni o'zbek adabiyoti namunalarini boshqa tillarga tarjima qilish sohasida ham kuzatish mumkin.

Davlat rahbarimiz bu satrlarni be'jizga ta'kidlab o'tmaganlar. Tarjima va tarjimashunoslik uzoq yillardan beri shakllanib kelayotgan jamiyatda muhim o'rin tutgan sohalardan biri hisoblanadi.

Tarjima va tarjimonlik anchadan buyon dunyo xalqlari tarixi va madaniyatida shakllanib kelayotgan faoliyatlardan biri hisoblanadi. U xalqlararo aloqa vositasiga aylantirilgan, undan doimo samarali foydalanib kelingan. O'tgan asrlarda tarjimonlar tilmoch deb atalgan. Tilmochlar aqlli va zakovatli bo'lishlari talab qilingan. Shu yo'sinda tarjimonlik insoniyat yaratgan sohalar ichida bebaho, qadrli faoliyat turiga aylanib borgan. Xalqlarning bir-birlarini bilish va o'rganishlariga ulkan hissa qo'shgan soha ham tarjimonlik hisoblanadi. Zero, "Boshqa xalqlar hayotidan voqif bo'lmaslik g'ofillik va milliy mahdudlikka olib keladi".

Ayni paytda mehnat bozoridagi bo'sh ish o'rinlarining qariyb 70 foizi abituriyentdan chet tilini hech bo'lmaganda lug'at bilan bilishini talab qiladi. Tarjimonlar haqida nima deyishimiz mumkin! Universitetni tugatgan tilshunos-tarjimon ikkita chet tilini yaxshi bilishi kerak (bu minimal). Poytaxtdagi til yo'nalishidagi oliy o'quv yurtlaridan birining rektoriga ko'ra, uni bitirganlarning 95 foizi talabga ega. Bundan tashqari, ko'pchilik davlat idoralari ajoyib martabaga erishmoqda. Qolgan 5 foizini xorijda o'qishni davom ettirgan bitiruvchilar va aspirantlar, shuningdek, tug'ruq ta'tiliga chiqqan qizlar tashkil etadi.

Umuman olganda, hozir tarjimon (rus tilidan ingliz tiliga va hokazo) o'zini anglay oladigan ko'plab sohalar mavjud. Bu reklama, jurnalistika, PR va turizm biznesi sohasi. Va, albatta, tarjima agentligi. Shuningdek, yirik nashriyotlarda ushbu mutaxassislarning xizmatlariga talab yuqori. Buning ajablanarli joyi yo'q, chunki 5 yillik o'qish davomida tarjimon lingvistikadan tashqari filologik ma'lumot ham oladi.

Tadbirkorlik sohasida yorqin istiqbollar ochilmoqda. Tillarni biladigan menejer ancha yuqori baholanadi. Bundan tashqari, xorijiy kompaniyaga tanlovdan o'tish uchun tilni mukammal bilish talab etiladi. Bunday firmalarda ish haqi juda yuqori. Xo'sh, bonus sifatida eng yaxshi tibbiy yordam va muhim ijtimoiy paketni taqdim etish mavjud.

Tarjima tarixi. Qadimda O'rta Osiyo va Eron xalqlari o'rtasida notiqlik san'ati yuksalgan. Notiqlarni "tarzabon" deb nomlashgan. Ular yuksak ma'naviyat, chiroyli gapirish mahorati va kech dunyoqarash sohibi bo'libgina qolmay, bir nechta tillarni bilib, nutqlarida ulardan keng foydalangan. Arablarning kirib kelganlaridan keyin ijtimoiy hayot, madaniyat, fanni o'z tasiriga olgani kabi, ko'pgina so'zlarni ham o'zlashtirib, arab tili qoidalariga bo'ysundirganlar. Jumladan tarzabon so'zi ham arabcha talaffuzda "tarjamon" (yoki tarjimon) - ga aylandi.

Boshqa davlatlarda ham tarjimonlik rivojlangan va yetuk tarjimonlar yetishib chiqqan. Leonardo Bruni (1374-1444) Platon va Aristotel asarlarini tarjima qilgan italiyalik tarjimonlardan biri hisoblanadi. U 1420-yilda nashr qilingan "Tarjima qilishning to'g'ri usuli" asarida XV-asrning tarjima muammolarini yoritgan. Bu kitobida u tarjimonning mahoratini tasvirlagan va quyidagi oltinga teng so'zlarni keltirib o'tgan: "Tarjimonning qudrati bir tildagi matnni boshqa bir tilga o'girayotganda keltirilgan ma'noni saqlab qolishda deb ta'kidlayman. Tarjima qilayotgan shaxs har ikki tilni chuqur o'zlashtirgan bo'lishi kerak, aks holda uning tarjimasi yaxshi chiqmaydi".

Amerikalik tilshunos Ketford tarjima nazariyasidagi grammatikani o'rgangan. U tarjimoni kategoriyaga ajratib darajalar, tuzilishlar, birikmalar va tizimlar o'rtasidagi almashinuvni shakllantirgan. U kontekst o'rtasidagi farqni aniqlagan. U tarjima imkoniyatlariga ko'proq cheklovlar o'rnatgani bilan boshqa tarjimashunoslardan ajralib turgan. O'zining "Lingvistik tahlil va tarjimonlik" kitobida kontekst ma'nosini tarjimaning asosi sifatida ko'rsatadi.

Levitskaya va Fitterman o'zlarining "Tarjimonlik muammolari" kitobida ingliz tilidan rus tiliga o'girilayotgan tarjimada ingliz tilidagi gaplarni majhul tuzilishi, omonim shakllari, uslubiy va bir tildan boshqa bir tilga o'girish metodlari kabi o'ziga xos xususiyatlarini ko'rsatib berishga harakat qiladi. Ular ingliz va rus tillarining qanchalik boy ekanligini ko'rsatuvchi tarjima usullari ustida tadqiqot olib borishdi. Mualliflar tarjimada grammatik o'zgarishlarni ko'rsatib berishgan. Hissiy ma'noni ifodalovchi so'zlarning tarjimasi juda yaxshi tasvirlangan.

Tarjimonlik faoliyati. Tarjimonlik faoliyati, bir tilni boshqa tilga yoki matnning boshqa tillarga tarjima qilishni anglatadi. Tarjimonlar, matnlar, kitoblar, maqolalar, veb-saytlar, hujjatlar va boshqa turdagi

ma'lumotlarni bir tilidan boshqa tilga o'tkazishda ishtirok etadilar. Tarjimonlar, matnning ma'nosi va kontekstini to'g'ri tarjima qilish uchun til bilimiga ega bo'lishi kerak.

Bu faoliyat bugun global dunyoda katta ehtiyojga ega. Xalqaro tashkilotlar, korxonalar va shaxsiy mijozlar tarjimonlarning xizmatlaridan foydalanishadi. Tarjimonlar, diplomatik muloqotlarda, biznes muzokaralarida, ilmiy konferensiyalarda, turizm sohasida va boshqa ko'plab sohalarda ishtirok etishadi.

Tarjimonlik faoliyati yuqori sifatli tarjima bilan bog'liqdir. Bu soha professional mahorat va til bilimini talab qiladi. Tarjimonlar, matnlarni to'g'ri tarjima qilish, ma'qullangan terminlardan foydalanish, kontekstni tushuntirish va ma'nolarni muvozanatli tarjima qilish bilan shug'ullanadi.

Tarjimonlik faoliyati globalizatsiya va kommunikatsiyadagi rivojlanish bilan birga o'sadi. Bu sohadagi mutaxassislar dunyoni bir-biriga yaqinlashtirishda katta rol o'ynaydi va ko'plab sohalarda xizmat ko'rsatishadi. Tarjimonlik ijtimoiy hayot rivojlanishi ya'ni madaniyat, san'at va adabiyot tarixi bilan chambarchas bog'liq. Markaziy Osiyo madaniy hayotida o'rta asrlarda tarixiy-adabiy janrda yozilgan asarlar tarjimalari muhim ahamiyat kasb etgan.

VIII-XI asrlarda san'at, adabiyot, madaniyat sezilarli darajada rivojlandi. Bu davrda Farobiy, Ibn Sino va Beruniy kabi mashhur olimlar yetishib chiqdi. Ularning barchasi arab tilida ijod qilishgan. Ularning faoliyatida yunon, rim va lotin yozuvchilarining asarlari muhim rol o'ynagan.

Abu Rayhon Beruniy qomusiy olim bo'lib, tarjimachilik haqidagi fikr-mulohazalarini yozib qoldirgan. Beruniyning to'g'ri tarjima haqidagi fikrlari uning ilmiy-ma'rifiy qarashlariga muvofiq bo'lgan va uning falsafiy qarashlari esa X-XIII asrlardagi tarjimonlik faoliyatidagi muammolarning yechimini topishga yordam bergan. Mohirlik bilan adabiy tarjimadan Beruniy o'zining faoliyatida ko'p marotaba qo'llagan.

Mahmud Koshg'ariy ham tarjimonlik faoliyatida katta iz qoldirdi. U qimmatli asar hisoblangan "Devonu lug'atit-turk" ni yozgan. U o'z lug'atida turklarining shevalariga xos so'zlarning arab tilidagi ekvivalentlarini yozib qoldirgan.

Ogahiy mahoratli tarjimon sifatida 19 ta asarni fors tilidan o'zbek tiliga tarjima qilgan.

XX asrda o'zbek adabiyotida badiiy tarjimachilikdagi ilk yorqin namunalar Xamza Xakimzoda Niyoziy, Abdulla Qodiriy, Cho'lpon, Hamid Olimjon, G'afur G'ulom, Abdulla Qahhor, Oybek, Mirtemir, Zulfiya va boshqa ko'plab ijod ahlilarining ijodiga mansubdir.

Mamlakatimizda tarjima nazariyasi mustaqil filologik fan sifatida asosan XX asrning 50-yillaridan e'tiboran shakllana boshlagan bo'lsada, tarjima amaliyoti bir necha ming yillik tarixga ega. Bundan tarjimachilik ming yillar mobaynida nazariyasiz rivojlanib kelgan ekan-da, degan xulosa kelib chiqmaslik kerak. Arab, fors, hind, ozarbayjon, turk va rus tillaridan juda ko'p ilmiy, tarixiy, siyosiy, diniy, falsafiy, badiiy kitoblarni o'z tillariga o'girib kelgan tarjimonlarimiz bir necha asrlar mobaynida qabul qilingan va rioya etilgan ma'lum tarjimachilik aqidalariga, qoidalariga asoslanib ish ko'rganlar. Tarjima turli xalqlar adabiyotlarining o'zaro aloqasi va bir-birlariga bo'ladigan ta'sir jarayonini tezlashtiradi.

Tarjimaviy asarlar tufayli jahon adabiyoti durdonalaridan bahramand bo'ladilar. Tarjima tillarning kamoloti uchun zaruriy vosita sifatida ularning rivojlanish sur'atini jadallashtiradi, lug'at boyligini oshiradi va takomillashtiradi. Tarjima inson ma'naviy hayotini boyitadi, ona tilining imkoniyatlarini ro'yobga chiqaradi, uni serjilo qiladi. Tarjima tufayli kitobxon tafakkuri charxlanib, yangi g'oyalar va tushunchalar bilan boyiydi. Tarjima jamiyatda yangicha munosabatlar, qarashlar qaror topishiga xizmat qiladi. Tarjima turli xalqlar madaniyati va ma'naviyatiga ijobiy ta'sir etadi. Tarjima madaniyatlararo muloqotni tashkil etish va takomillashtirish omilidir.

Hozirgi kunda mehnat bozorida bo'sh ish o'rinlarining qariyb 70 foizi oliy ta'limga kirish uchun tayyorlanayotgan o'quvchilardan chet tilini hech bo'lmaganda lug'at bilan bilishini talab qiladi. Oliy ta'limni tugatgan tilshunos - tarjimon kamida ikkita chet tilini yaxshi bilishi lozim.

Umuman olganda, hozir tarjimon (rus tilidan ingliz tiliga va hokazo) o'zini anglay oladigan ko'plab sohalarda mavjud. Bu reklama, jurnalistika, PR va turizm biznesi sohasi va, albatta, tarjima agentligi. Shuningdek, kech ko'lamlari nashriyotlarda ushbu mutaxassislarining xizmatlariga talab yuqori darajada o'rin egallagan.

Zamonaviy tarjimon - bu quyidagini o'z ichiga olgan kasb:

- madaniyatlararo muloqot va tilshunoslik;
- tarjimashunoslik va tarjima;
- tillar va madaniyatlarni o'rgatish usuli;
- xorijiy til.

Tarjimonlik faoliyati bilan shug'ullanadigan tarjimonlar 2 turga bo'linishadi:

1. Yozma tarjima faoliyati
2. Og'zaki tarjima faoliyati

Yozma tarjima bilan shug'ullanadigan tarjimon, asosan, asarlar, she'rlar, hikoya, romanlar, darslik va maqolalar ya'ni barcha yozma manbaalar bilan ishlab, ularni tarjima qiladi

Og'zaki tarjimada esa tarjimonlar har xil konferensiya, tadbir, ilmiy yoki siyosiy majlislarda bir insonning nutqini boshqalarga tarjima qilib berish faoliyati bilan shug'ullanadi

Xulosa. Tarjima nazariyasi tarjimaning keng jonli amaliyoti bilan bog'liq bo'lgan qarashlar, nuqtai nazarlar, kuzatishlar, rang-barang tajribalarni ilmiy-tanqidiy o'rganadi, tarjima qoidalari va tamoyillarini, ularning chegaralari, me'yorlarini bayon qiladi. Tarjima ilmiy-nazariy o'rganish ob'yekti bo'lishi zarur. Unda tahlil va uyg'unlashtirish jarayoniga, matnda nimaga ahamiyat berish lozimligiga, qanday axborot zarurligi va maqsadga erishish uchun nimalarga e'tibor qilishga qaratilgan bo'lishi lozim. Tarjima murakkab jarayon bo'lib, tilshunoslik, psixologiya, madaniyat, adabiy jarayon va boshqa omillarni o'z ichiga oladi. Tarjima nutqning bir turi sifatida tilshunoslik nuqtai nazaridan qarab o'giriladi, ya'ni tarjima jarayoni bu bir tilagi matnni ikkinchi bir tilga ag'darish – transformatsiya qilish demakdir. Mana shu har xil bajariladigan o'zaro ikki til o'rtasidagi ishlar, tilshunoslik nuqtai nazaridan tarjima jarayoni deb aytamiz. Shunday qilib, "tarjima"ni o'ziga xos transformatsiyalarning bir turi deb qarash mumkin. Bundan kelib chiqadiki, tarjima nazariyasi predmeti bo'lib tillararo transformatsiyalarga, ya'ni tarjima jarayoniga bo'lgan ilmiy qarashlarning o'rganilishi yoritilishi sanalsa, uning ob'yekti bo'lib esa mavjud tarjimalar xizmat qiladi.

Tarjima tarixi va tarjimashunoslik faoliyati, til o'qitishining asosiy bo'limlari, insonlar orasidagi kommunikatsiyaning asosiy vositalari hisoblanadi. Tarjima tarixi, insonlar o'rtasidagi aloqalarni rivojlantirishda, turli millatlar va madaniyatlar orasida barqaror munosabatlar yaratishda o'rnatilgan markaziy o'rinlarni egallaydi. Tarjimashunoslik esa, matn tarkibi va ma'noni eng muhim qulash vositalari sifatida, turli tillar arasida xalqaro muloqotni ta'minlashda o'rnatilgan markaziy o'rinlarni egallaydi. XXI-asr texnika rivojlangani sabab olimlar tarjimalarni kompyuterlashtirish borasida izlanishlar olib borilyapti. Tarjimachilik sohasida izlanishlar tinimsiz davom etadi.

ADABIYOTLAR:

1. <https://xabar.uz/uz/madaniyat/shavkat-mirziyoyev-adabiyot-sanat-va>
2. Salomov G'aybulla *Tarjima nazariyasiga kirish*
3. Ochilov E. *Tarjima nazariyasi va amaliyoti (o'quv qo'llanma)*
4. Omonova M.Sh. *Tarjima nazariyasi va amaliyoti O'quv qo'llanma*
5. G'ofurov I., Mo'minov O., Qambarov N. (2012) *Tarjima Nazariyasi*
6. *Allomalar buyuk siymolar, 1-4 kitob. Toshkent, 1995.*
7. Eugene Albert Nida, Charless Russell "The theory and practice of translation"
8. Salikhova N. N. (2022). *Comparative Analysis of Interjections in the Contexts of Uzbek and English Languages. Eurasian Research Bulletin, 7, 189–191. Retrieved from <https://geniusjournals.org/index.php/erb/article/view/1297>*
9. Xaydarova L. X. (2023). *Ilmiy uslubga oid matnlarni tarjima qilish xususiyatlari. Innovative Development in Educational Activities, 2(6), 95–101. Retrieved from <https://openidea.uz/index.php/idea/article/view/893>*
10. *The history of sonnet and its types, Nurullayevna S.N., Nuriddinova M.Z. - Scientific aspects and trends in the field ..., 2023*
11. Salikhova N. N. (2023). *Intercultural communication and cultural differences. Innovative Development in Educational Activities, 2(6), 338–343. Retrieved from <https://openidea.uz/index.php/idea/article/view/931>*
12. *Interjections in the Contexts of Uzbek and English Languages, Salikhova N.N. - Indonesian Journal of Innovation Studies, 20227*